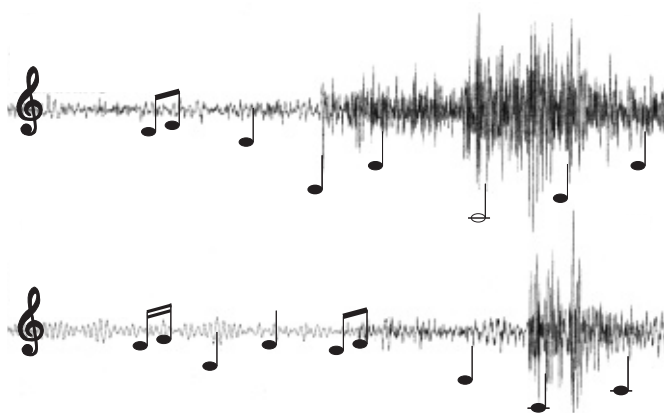
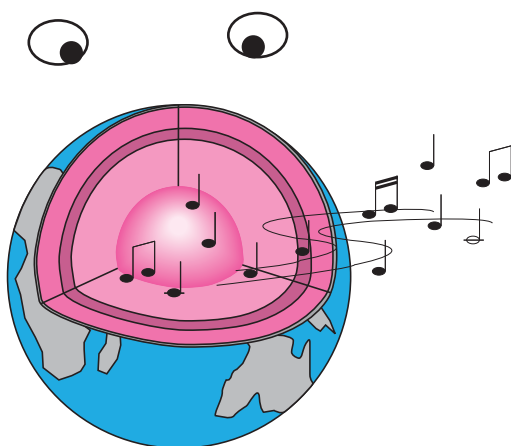

Bemærk - eksempel

15542 0000000000
Postens bladnummer Abonnementsnummer

Abonnementsnummer opgives ved henvendelse til GeologiskNyt i forbindelse med adresseændringer o.l. Abonnementsnummer (10 cifre) er påtrykt til højre for denne boks. Girokort udsendes særskilt.

Den nynnende planet - underjordisk sang....?

Af geolog Steen Laursen, *GeologiskNyt*

Det er ikke let at høre, men Jorden nynner faktisk. Dermed kan vi i *GeologiskNyt* kåre alle tiders største musiker.

Et par seismologer fik virkelig "ører" for sagen, da de satte særlig følsomt udstyr op. Jorden vibrerer i form af en dyb, blød nynnen i tre til otte minutter ad gangen. Desværre er lyden for lav til, at nogen kan høre den, skriver magasinet *Science* – bortset altså fra seismologisk udstyr, som jo ikke er noget, de fleste ligger inde med.

Skepsis over sangskatten

Jordens nynneri blev mødt med både overraskelse og skepsis blandt andre seismologer, for det er svært at se nogen oplagt kilde til nynneriet. De store jordskælv, som lader Jorden ringe som en klokke og vibrerer i dagevis er for sjældne, og de små skælv er for svage.

Men der er efterhånden ingen vej uden om, stadig flere seismografer kan høre Jordens nynne.

Jordskælv er for sjældne

Seismologerne har målt på Jordens ringnin-

ger efter større Jordskælv siden et særligt stort et i Chile i 1960. Hele kloden ringede dengang som en klokke i flere dage, og bevægelserne var på op til en centimeter vertikalt. Siden har man lært, at langt mindre jordskælv kan give samme klang, om end noget svagere.

Men det forklarer ikke Jordens nynneri. Ganske vist kan en hurtig serie af jordskælv af den rette størrelse sætte Jorden i de rigtige svingninger, men den nødvendige størrelse jordskælv kommer reelt med flere dages mellemrum. Jorden nynner derimod dag ind og dag ud, så det er ikke en særligt god forklaring.

Så kunne alverdens små, kendte jordskælv være et alternativ, men nej, de er alt i alt for små. Derfor har andre foreslået, at det kunne være uopdagede jordskælv i oceanbunden, som var på spil. Den må jo give sig lidt engang imellem. Atter andre har foreslået, at det er de bevægelser, som udgør selve pladetektonikken, der spiller førsteviolin.

Mest om dagen

Temmelig usædvanligt for geologiske fænomener ser det ud til, at dette her mysterium er mest udtalt om dagen. Ganske vist nynner Jorden døgnet rundt, men det ser alligevel ud til, at der er mest gang i den

om dagen. Uanset hvor i verden, man måler, så er det mellem englændernes frokost og aftensmad, Jorden yder sin toppræstation. Til gengæld er der åbenbart ikke meget at nynne ad mellem spøgelsestimen og hanegal.

Vind og vejr

Alligevel skal kilden til nynneriet nok ikke findes i England, men i Afrika og Sydøstasien, mener en gruppe japanere. I de områder er der nemlig mere voldsomme vejr- og vindforhold end så mange andre steder på Jorden. Japanerne mener at kunne vise, at der er særligt gang i storme i disse områder, netop på den tid af dagen, hvor Jorden nynner.

Japanerne tilføjer, at korrelationen foreløbig kun er tilsyneladende, og at de stadig arbejder på sagen.

Det skal helst være geologi

Den amerikanske seismolog Guy Masters fortæller, at i dag er alle enige om, at Jordens nynnen er reel, men han tror ikke rigtigt på, at svaret blæser i vinden. Der skal flere og tungere undersøgelser til, før han opgiver sin tro på en mere jordbunden forklaring. For som han tilføjer "Jeg håber, det er noget indre i Jorden, fordi det er mest interessant". Og det billede lader vi stå. ■